

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819200696
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6819200696.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: N. X., Y.. XX.XX.XXXX, Z. X., Y.. XX.XX.XXXX, B. X., Y.. XX.XX.XXXX, Z. X., Y.. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, detí matky: I. X., Y.. XX.XX.XXXX, E. L., X. N.Á. XXXX/X a otca: N. X., Y.. XX.XX.XXXX, E. S. G., J. XXX o návrhu navrhovateľky A. X., Y.. XX.XX.XXXX, E. S. G., J. XXX na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/44/2016-33 zo dňa 18.10.2016 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný platiť na maloleté deti výživné v minimálnej zákonnej výške.

Následne bol uvedený rozsudok zmenený rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/7/2019 zo dňa 19.03.2019 tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná platiť na maloleté deti výživné v minimálnej zákonnej výške a bol upravený jej styk s maloletými deťmi.

2. Návrhom na začatie konania sa stará matka detí z otcovej strany A. X., Y.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľka) domáhala, aby boli maloleté deti zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičia boli zaviazaní platením výživného v minimálnej zákonnej výške. Návrh odôvodnila tým, že otec sa o deti nestará, celá starostlivosť o ne je na nej, deťom zabezpečuje celú starostlivosť a výchovu.

3. Písomne sa k návrhu vyjadrila matka detí, ktorá uviedla, že s návrhom súhlasí. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení uviedol, že žiada návrh zamietnuť, nakoľko otec detí a navrhovateľka žijú v jednej domácnosti, spoločne zabezpečujú starostlivosť o deti, teda nie je dôvod na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Riadne a včas predvolaný otec maloletých detí sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' vopred neospravedlnil. Súd v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok) pojednával a rozhodol v neprítomnosti otca detí.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a matky maloletých detí, vyjadrením sa kolízneho opatrovníka, prečítaním listinných dôkazov - rodných listov maloletých detí, správa kolízneho opatrovníka zo dňa 02.05.2019, správy obce S. G. zo dňa 29.04.2019, odpovedí na lustrácie navrhovateľky a rodičov detí v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, v registri priestupkov a v katastri nehnuteľností, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 18.04.2019 a 10.05.2019, rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca č.B.-XX zo dňa 06.03.2019, potvrdenia

Okresného dopravného inšpektorátu Revúca zo dňa 25.04.2019, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 6P/44/2016, 6P/7/2019 a 5P/18/2019. Vykonanie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

6. Podľa správy kolízneho opatrovníka navrhovateľka nepracuje, ani nepoberá žiadne dávky, od februára 2019 má pozastavenú výplatu dávok. Manžel navrhovateľky podľa jej slov súhlasí s návrhom, v čase sociálneho zisťovania sa doma nenachádzal, bol v práci, kde mesačne zarobí 400,- €. Otec detí žije v rodinnom dome, ktorý patrí jeho rodičom. V domácnosti žijú navrhovateľka s manželom, otec s maloletými deťmi a brat otca detí. Voda a elektrina sú v domácnosti zavedené. Domácnosť je vykurovaná tuhým palivom. V čase sociálneho zisťovania bola hygiena bývania na primeranej úrovni, v domácnosti sa nachádzal dostatok potravín. Domácnosť pozostáva z kuchyne a troch izieb, dve izby rodina nevyužíva, tieto izby môžu podľa ich vyjadrenia využívať maloleté deti. Kuchyňa a jedna izba boli v čase sociálneho zisťovania vybavené bežným nábytkom a štandardnými elektrospotrebičmi. Vo zvyšných dvoch izbách bol základný nábytok (skrine, posteľ). Otec detí sa vyjadril že súhlasí s návrhom jeho matky, plánuje odcestovať za prácou na dva týždne. Maloleté deti navštevujú ZŠ Ferenc Kazinczyho s vyučovacím jazykom maďarským v Tornali. Mal. N. je žiakom 4 ročníka, mal. Z. navštevuje 3. ročník, mal. Z. a B. sú žiaci 1. ročníka. Ošetrojúci lekár maloletých detí je MUDr. Š.. Vykonaným sociálnym zisťovaním bolo zistené, že otec maloletých detí nielen môže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, ale ju aj zabezpečuje. O maloleté deti je zo strany otca dobre postarané. Nakoľko otec s maloletými deťmi obývajú spoločný dom s navrhovateľkou, nie sú dôvody na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Podľa správy Obce S. G. starostlivosť o maloleté deti je zabezpečená na požadovanej úrovni otcom. K starostlivosti o deti výraznou mierou prispieva ich stará matka A. X., u ktorej žije jej syn spolu s deťmi. Rodina má v obci dobrú povesť. Maloleté deti si riadne plnia povinnú školskú dochádzku, chodia riadne a vhodne oblečené primerane k ročnému obdobiu, v škole majú desiatu z domu. Otec si intenzívne hľadá prácu a potenciálne by mohol dňa 01.05.2019 nastúpiť na pracovné miesto do Bratislavy. Rodina obýva starší rodinný dom jednopodlažný s dvoma samostatnými vchodmi, 2 izby s 2 kuchyňami, WC na dvore kúpeľňa nie je k dispozícii. Dom zariadený starším avšak zachovalým zariadením. Deti majú dostatok spacieho priestoru (mal. dievčatá spia na veľkej manželskej posteli spolu starou mamou, mal. chlapci spia každý na svojej posteli), takisto možnosť učiť sa do školy. Výdavky na chod domácnosti sú: elektrika 79,- €, TV + internet 27,- €. Otec detí je nezamestnaný a evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, pobočka Tornaľa. Jeho príjem je 151,- € (prídavky na deti a dávka v hmotnej núdzi). Navrhovateľka je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, pobočka Tornaľa, má príjem 61,50 € - dávka v hmotnej núdzi. Jej manžel je zamestnaný v Bratislave s príjmom 400,- €. Rodina má podlžnosti voči obci. Podľa dostupných informácií navrhovateľka podala žiadosť o náhradnú osobnú starostlivosť z dôvodu obavy, čo sa stane, ak sa syn zamestná, kto sa bude starať o deti. Z nášho pohľadu v tejto chvíli nie je dôvod na takúto obavu a rodina zabezpečuje starostlivosť o deti princípom subsidiarity.

8. Z listinných dôkazov súd ďalej zistil, že navrhovateľka i obaja doričia maloletých detí sú nezamestnaný, sú evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Navrhovateľka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 88,70 €, otec detí poberá dávku v hmotnej núdzi 149,40 € a prídavky na deti a matka detí poberá dávku v hmotnej núdzi 58,40 € a prídavok na dieťa. Rodičia nevlastnia nehnuteľnosti ani motorové vozidlo.

9. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že návrh podala kvôli tomu, že zhruba pred 4 mesiacmi jej priniesli maloleté deti a odvtedy sa o ne stará ona, zabezpečuje pre ne všetko, varí im, ide s nimi do školy, k lekárke, učí sa s nimi atď. Dievčatá sa skôr zdôveria jej ako otcovi, keďže je to muž. Je pravda, že žijú v jednej domácnosti aj s otcom detí, aj on pomáha v starostlivosti, zabezpečuje čo je potrebné, ide po vodu, drevo atď. Syn sa vyjadril, že zo 61,- € sa nedá vyžiť, preto pôjde pracovať, s čím ona súhlasila. Sľúbili mu, že dostane aj zmluvu. Odišiel pred 2 týždňami. Predtým robil asi pol roka v Budapešti, vrátil sa v januári alebo vo februári 2019. Najprv prišiel sám a potom doniesli k nim aj deti. Ona žije s manželom, ktorý pracuje v Bratislave, s 2 synmi, ktorí pracujú v obci na aktivačných prácach a ešte otec detí s maloletými deťmi. Ona tiež pracuje v obci na aktivačných prácach. Za tie 2 týždne otec neposlal žiadne peniaze. Mal by zarábať 300,- € - 400,- €.

10. Matka detí na pojednávaní uviedla, že s návrhom súhlasí. Ona sa o deti nevie postarať, pretože má málo peňazí. Jej príjmom je len dávka v hmotnej núdzi a žije s dcérou F., Y.. XX.XX.XXXX.

11. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že to, že by mal otec pracovať, je pre nich nová informácia. V rámci sociálneho zisťovania uvádzal, že pôjde na brigádu len na 2 týždne. Počas sociálneho zisťovania žili všetci v jednej domácnosti. Na starostlivosti o deti sa podieľali otec i navrhovateľka. Neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti. Keďže z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec nie je ani ku dňu pojednávania zamestnaný, navrhujú návrh zamietnuť ako nedôvodný. To, čo uvádzala navrhovateľka v návrhu, sa ukázalo ako nepravdivé. Nebolo ani preukázané, že by otec odišiel za prácou trvale.

12. Na základe takto zisteného stavu súd vec posúdil nasledovne:

13. Podľa § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

14. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zverenie dieťaťa do starostlivosti inej osoby ako rodiča musí byť v jeho záujme. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má podľa zákona prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

16. V predmetnej veci sa navrhovateľka - stará matka detí domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že nie sú splnené zákonné podmienky na zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti. Zákonnou podmienkou náhradnej starostlivosti je, že rodičia starostlivosť o dieťa nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Táto podmienka v danej veci splnená nebola. Bolo preukázané, že otec detí, ktorému boli deti zverené, zabezpečuje starostlivosť o deti za pomoci svojej matky - navrhovateľky, s ktorou žije v jednej domácnosti. Nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by mu v zabezpečovaní starostlivosti o deti v súčasnosti bránila. Navrhovateľka i otec detí v rámci sociálneho zisťovania potvrdili, že starostlivosť o deti zabezpečujú spoločne, navrhovateľka i na pojednávaní vypovedala, že starostlivosť o deti zabezpečuje ona i otec detí. Zároveň táto skutočnosť vyplýva i zo správy obce. Zo strany otca je o deti dobre postarané za pomoci jeho matky, preto nebol dôvod meniť rozhodnutie, ktorým boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Ani skutočnosť, že v čase pojednávania vo veci bol otec odcestovaný, na vyššie uvedenom nič nemení. Nebolo zistené, že by otec domácnosť trvale opustil, súd vykonal v priebehu pojednávania jeho lustráciu v Sociálnej poisťovni, na základe ktorej bolo zistené, že otec nie je stále zamestnaný, preto tvrdenie, že odišiel, nakoľko sa zamestnal mimo svojho bydliska nebolo preukázané.

17. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľky na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.